

Landelijk Meetnet effecten Mestbeleid

Melkveebedrijven in de veenregio

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

De overheid en landbouwsector zijn gebaat bij het in beeld brengen van de effecten van het mestbeleid. Daarom monitoren LEI Wageningen UR en het RIVM de uitspoeling van meststoffen naar het grond- en oppervlaktewater en de bedrijfsvoering op landbouwbedrijven sinds 1992. We doen dat bij ongeveer 450 bedrijven.

Noodzaak LMM

De resultaten van het meetnet worden onder meer gebruikt voor rapportages aan de Europese Commissie voor de Nitraatrichtlijn en de Derogatiebeschikking. Het LMM wordt in opdracht van het ministerie van Economische Zaken (EZ) uitgevoerd.

Het LMM heeft via de watermonsters aangetoond dat uitspoeling van stikstof bij grasland minder voorkomt dan bij bouwland. Deze uitkomst heeft er mede voor gezorgd dat Nederlandse bedrijven met veel grasland meer dierlijke mest mogen aanwenden dan de EU-richtlijn voorschrijft (ofwel derogatie). Een voorwaarde voor deze derogatie is dat Nederland de effecten op het milieu en de landbouwpraktijk blijft volgen. De metingen die nu worden gedaan zullen een belangrijke rol spelen bij de verlenging van de derogatie.

Wat betekent deelname aan LMM?

Bij deelnemers wordt jaarlijks het sloot-, greppel- en grondwater van de bedrijfspercelen bemonsterd. De watermonsters worden geanalyseerd op stikstof- en fosforcomponenten, macroelementen en sporelementen. Het RIVM is verantwoordelijk voor deze bemonsteringen (zie kader). Daarnaast verzamelt het LEI specifieke gegevens over de bedrijfsvoering aangezien deze van invloed is op de waterkwaliteit. Hiervoor maakt het LEI gebruik van het Bedrijveninformatienet. Meer informatie vindt u op www.wageningenur.nl/bedrijveninformatienet

Procedure bemonsteringen

In de winter bemonsteren we viermaal het slootwater, en eenmaal het grondwater. Van mei tot en met september nemen we driemaal slootwatermonsters.

Voor de grondwaterbemonstering (hand) boren we 16 gaten met een diameter van 7 cm; hierin kan een buis geplaatst worden. Na een of twee dagen nemen we monsters van het grondwater dat zich verzameld heeft in het boorgat of de buis. Direct hierna verwijderen we de eventuele buizen en dichten we de boorgaten zorgvuldig. Dit doen we met 1 of 2 monsterneemers. Het hele proces neemt 2 tot 3 dagen in beslag.

Voor de slootwaterbemonstering nemen we monsters van maximaal 8 slootpunten. Hier zijn we ongeveer 2 uur mee bezig.

Heeft u greppels? Dan kunt u ook gevraagd worden om mee te doen aan de greppelwater bemonstering. De greppelwater bemonstering combineren we met de slootbemonstering. De bemonstering duurt dan een halve dag.

Meer informatie kunt u vinden op de website www.rivm.nl/lmm

Gegevens blijven vertrouwelijk

Alle verzamelde gegevens worden volstrekt vertrouwelijk behandeld en niet voor controledoelende gebruikt. In publicaties worden alleen resultaten over groepen van bedrijven gerapporteerd. Zo wordt de anonimiteit van deelnemers gewaarborgd.

Wat levert deelname aan LMM op?

Als deelnemer ontvangt u een overzicht van de gemeten waterkwaliteit op uw bedrijf ten opzichte van die van de andere LMM-deelnemers in uw regio. Deze rapportage wordt u binnen een jaar na bemonstering per post toegestuurd en is vertrouwelijk. Daarnaast krijgt u een unieke pagina op www.agrimatie.nl. Hier vindt u een overzicht van uw bedrijfsresultaten en een jaarlijks verslag waarin uw prestaties worden vergeleken met andere bedrijven. Deze analyse laat zien waarin u sterk bent en waar u kunt verbeteren. U kunt zelf kiezen met wie u deze gegevens wilt delen.

Ook krijgt u een jaarlijkse onkostenvergoeding voor de bemonstering.

Tot slot

Voorafgaand aan de bemonsteringen vindt een kennismakings- en voorlichtingsgesprek plaats met een RIVM-medewerker. Deze kiest samen met u een geschikt moment voor bemonstering. De bemonsteringen worden met de uiterste zorgvuldigheid uitgevoerd om schade aan uw gewassen en percelen te voorkomen. Voorafgaand aan de bemonstering stuurt het RIVM een vragenformulier om op de hoogte zijn van bedrijfsveranderingen die relevant zijn voor de bemonstering.

Meedoen aan LMM omvat

- Een voorgesprek met een RIVM-medewerker, waarin de situatie op uw bedrijf wordt besproken
- Het beschikbaar stellen van perceelsgegevens aan het LEI (via machtiging), dat deze gegevens aan RIVM verstrekt
- Het invullen en retourneren van het vragenformulier
- Toegang tot percelen verlenen aan de monsternemer

LMM biedt u

- Een jaarlijkse rapportage van uw gemeten waterkwaliteit en uw bedrijfsresultaten
- Een persoonlijke pagina op www.agrimatie.nl met een dynamisch overzicht van hoe uw bedrijf scoort ten opzichte van andere bedrijven
- Een jaarlijkse onkostenvergoeding

Meer informatie over het LMM?

Kijk op

www.wageningenur.nl/lmm

of www.rivm.nl/lmm